

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3489/2021. (XI. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.I.10.266/2019/10. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Kúria Mfv.I.10.266/2019/10. számú ítéletével szemben. Alkotmányjogi panaszában kérte a Kúria ítélete, valamint a perben másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 8.Mf.680.028/2019/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Kérte továbbá a Kúria támadott ítélete végrehajtásának felfüggesztését is.
- [2] Az alkotmányjogi panaszában az indítványozó előadta, hogy 2017-ben az akkori munkahelyén a HR igazgató az irodájába hívta, ahol egy további személy jelenlétében közölte vele, hogy munkaviszonyát meg kívánják szüntetni. A HR igazgató megkérdezte az indítványozót, hogy a megszüntetés melyik módját választja: a munkáltatói felmondást vagy a közös megegyezést, s mindkét iratot az indítványozó elé tette tanulmányozás céljából. Az indítványozó nem kapott időt a kérdés megfontolására, azonnali választ kértek tőle, így egyik dokumentumot, valamint az ezt követően felvett jegyzőkönyvet sem írta alá, és egyik dokumentumot sem kapta meg elvitelre. A HR igazgató pusztán közölte vele, hogy a felmondás életbe lépett. Az indítványozó ezt követően bírósághoz fordult. A munkaviszony helyreállítása mellett annak megállapítását kérte, hogy a munkáltató a munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, s erre tekintettel kártérítés és prémium megfizetését kérte.
- [3] Az első fokon eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 72.M.675/2017/34. számú ítéletében kártérítésként megítélte az indítványozó számára az általa prémium címén követelt pénzüsszeget, a keresetet ezen túlmenően elutasította. Az elsőfokú ítélet ellen az indítványozó fellebbezett. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fellebbezett részében helybenhagyta. A másodfokú ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához. A Kúria Mfv.I.10.266/2019/10. számú ítéletével a másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta.
- [4] Az indítványozó a Kúria ítélete kapcsán sérelmesnek tartotta, hogy a bírói jogértelmezés a munkáltatói felmondás alakszerűségét illetően a Polgári Törvénykönyv szabályozására támaszkodott (melynek értelmében az írásbeli nyilatkozat közöltnek minősül, ha az irat tartalmának megismerése biztosított), s nem a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényt (a továbbiakban: Mt.) szabályozását vette alapul (melynek értelmében az írásbeli nyilatkozat akkor tekinthető közöltnek, ha azt a jogosultnak átadták). Az indítványozó álláspontja szerint a munkáltatói jognyilatkozat közlésére az utóbbit kell, illetve kellett volna alkalmazni. Szerinte a bíróság felülírta a Mt. szabályozását, s ezt elvi jelleggel rögzítette is a döntésében. Ezáltal a támadott ítélet az indítványozó szerint az Alaptörvény több rendelkezésébe is ütközik. Alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, 28. cikke, I. cikk (3) bekezdése, II. cikke, III. cikk (1) bekezdése, XVII. cikk (3) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése sérelmére hivatkozott.
- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [6] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett kúriai ítélettel zárult ügyben felperes volt [Abtv. 27. § (2) bekezdés a) pont], számára hátrányos döntés született, s a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.

- [7] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 30. § (3) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság olyan alkotmányjogi panasz tárgyában is dönthet, amelyet az indítványozó rajta kívül álló elháríthatatlan okból történő akadályoztatása folytán a határidő eltelte után nyújtott be, és az akadály megszűnésétől számított tizenöt napon belül – az elbírálásra alkalmas indítvány előterjesztésével egyidejűleg – igazolási kérelmet nyújt be. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria ítéletét 2020. november 2-án vette kézhez. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát postai úton 2021. február 12-én elkésetten, a 102. napon nyújtotta be. Panaszában igazolási kérelmet is előterjesztett akadályoztatásának indokolásával. Az Alkotmánybíróság az igazolási kérelmét elfogadta, így indítványa nem minősül elkésettnak. Az Alkotmánybíróság főttkára az indítványozót hiánypótlásra hívta fel, ezt az indítványozó 2021. április 8-án vette kézhez. Hiánypótlását 2021. április 29-én elektronikus úton, határidőben nyújtotta be.
- [8] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjával összefüggésben következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata a tekintetben, hogy alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmének valószínűsítésére alapítható. A jelen indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában többek között állította az Alaptörvény alapjogot nem rögzítő 28. cikkének sérelmét is, melyre hivatkozva alkotmányjogi panasz nem terjeszthető elő. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése tekintetében pedig az abban megfogalmazott jogállamiság és jogbiztonság alkotmányos követelményére hivatkozásnak csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében van helye [3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]]. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nem jogot, hanem olyan jogelvet tartalmaz, amelynek egyedi érintett vonatkozásában fennálló sérelme önmagában nem valósulhat meg, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható. [3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [11]] Alkotmányjogi panasz esetében az Alaptörvény B) cikkére így nem lehet alappal hivatkozni, mert az nem alapjogi rendelkezés [3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [29]; 3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [46]].
- [9] Az Abtv. 52. §-a kifejezetten rögzíti a határozott kérelem követelményét, amelynek részét képezi az indokolás előterjesztésének a kötelezettsége is [52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]: „Indokolás hiányában a kérelem nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség.” [34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]] Az indítvány e követelménynek az Alaptörvény II. cikke, III. cikk (1) bekezdése, XVII. cikk (3) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában nem tesz eleget. Az indítvány nem tartalmazott megfelelő indokolással ellátott kérelmet arra vonatkozóan, hogy a Kúria ítélete, amely az indítványozó szerint törvényellenes jogértelmezést követ, miért okozza egyúttal az Alaptörvény II. cikke, III. cikk (1) bekezdése, XVII. cikk (3) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmét is.
- [10] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a másodfokú ítéletet hatályában fenntartó kúriai ítéletet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz való jogába ütközőnek tartotta sérelmezve azt, hogy a Kúria szerinte tévesen értelmezte az Mt. szabályait. Tartalma szerint így az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz valójában a Kúria döntésének felülbírálatára irányult. Az Alkotmánybíróság jogköre az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. §-a értelmében arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Következetes gyakorlata értelmében az Alkotmánybíróság a bírói döntés iránya, illetve a bírósági eljárás felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető általános felülbírálati fórumnak. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések önmagukban nem adhatnak

alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére (lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]). Az indítvány a Kúria eljárásával összefüggésben nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségűként értékelhető kérdést, illetve olyat, amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem állapítható meg, hogy a támadott kúriai ítélettel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.

- [12] 3. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem tett eleget az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában és 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában írt feltételeknek, illetve a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította. Az Abtv. 61. §-a szerinti döntésre irányuló kérelemről (a bírói döntés végrehajtásának felfüggesztésére felhívás) nem volt indokolt dönten.

Budapest, 2021. november 9.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető, alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/505/2021.

